

C-3/21

Prašymas priimti prejudicinį sprendimą

Gavimo data:

2021 m. sausio 4 d.

Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas:

High Court (Airija)

Nutarties dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą priėmimo data:

2020 m. lapkričio 30 d.

Pareiškėja:

FS

Atsakovai:

Chief Appeals Officer

Social Welfare Appeals Office

Minister for Employment Affairs

Minister for Social Protection

HIGH COURT (Aukštasis teismas, Airija)

TEISMINĖ PERŽIŪRA

<...>

ŠALYS

FS,

PAREIŠKĖJA,

IR

CHIEF APPEALS OFFICER (Vyriausiasis skundus nagrinėjantis pareigūnas), SOCIAL WELFARE APPEALS OFFICE (Socialinių reikalų

apeliacinis skyrius), MINISTER FOR EMPLOYMENT AFFAIRS (Darbo reikalų ministras) IR MINISTER FOR SOCIAL PROTECTION (Socialinės apsaugos ministrė),

ATSAKOVAI,

Teisėjo Richard Humphreys SPRENDIMAS, priimtas penktadienį, 2020 m. lapkričio 6 d.

1. Pagrindinis šioje byloje kylantis klausimas susijęs su tuo, ar pareiškėja turėjo teisę gauti Airijos ir Rumunijos išmoką vaikui skirtumą atgaline data už laikotarpį nuo jos atvykimo į Airiją 2016 m. lapkričio–gruodžio mėn. iki prašymo skirti Airijos išmoką vaikui pateikimo 2018 m. sausio 16 d.

Faktinės aplinkybės

2. Pareiškėja gimė 1989 m. liepos mėn. (mergautinės pavardės inicialai – FZ) Neseude, Rumunijos Transilvanijos regione. Nuo pat gimimo ji yra Rumunijos pilietė, o nuo Rumunijos įstojimo į Europos Sąjungą 2007 m. – Sąjungos pilietė.

3. 2012 m. rugpjūčio 12 d. ji susituokė su C.-D. S. 2015 m. gruodžio mėn. šioje santuokoje gimė vaikas P.-L. S. Tą mėnesį pareiškėja pateikė prašymą skirti Rumunijoje mokamą išmoką vaikui ir ši išmoka buvo skirta 2015 m. gruodžio mėn. arba 2016 m. sausio mėn.

4. 2016 m. spalio mėn. pareiškėjos sutuoktinis išvyko į Airiją ir ten įsidarbino sveikatos priežiūros srityje. Jis nesikreipė dėl išmokos vaikui skyrimo. Vėliau 2016 m. lapkričio arba gruodžio mėn. pareiškėja su vaiku persikėlė į Airiją; ji ir toliau gavo Rumunijos išmoką vaikui, bet nesikreipė dėl Airijos išmokos vaikui skyrimo.

5. 2018 m. sausio 10 d. ji užpildė prašymo skirti išmoką vaikui formą, kurią ministrė gavo 2018 m. sausio 16 d. (ši data laikoma prašymo pateikimo data). Formos 7 dalyje kalbama apie pavėluotus prašymus, pateiktus praėjus daugiau kaip dvylikai mėnesių nuo to mėnesio, kai pareiškėjas arba [jo] sutuoktinis atvyko gyventi į šalį. Joje nurodytos pavėluoto prašymo pateikimo priežastys, jeigu teikiamas prašymas skirti išmoką atgaline data. Ši formos dalis nebuvo užpildyta, todėl bent jau iš pradžių pareiškėja konkrečiai neprašė skirti išmokos atgaline data. 2018 m. vasario mėn. šis prašymas buvo patenkintas ir panašiu metu buvo nutrauktas Rumunijos išmokos vaikui mokėjimas.

6. 2018 m. rugpjūčio 13 d. pareiškėja paprašė peržiūrėti šį sprendimą pagal *Social Welfare Consolidation Act 2005* (2005 m. Konsoliduotas socialinės apsaugos įstatymas) 301 straipsnį atsižvelgiant į tai, kad turėjo būti svarstoma jai skirti išmoką atgaline data. 2018 m. rugpjūčio 22 d. šis prašymas buvo atmestas. Tuomet 2018 m. rugpjūčio 29 d. pareiškėja pateikė skundą, kuris buvo atmestas 2019 m. vasario 12 d. (**orig. p. 2**)

7. 2019 m. gegužės 10 d. buvo nurodyti šioje byloje pateikto skundo pagrindai, ir pirmiausia buvo prašoma peržiūrėti (*certiorari*) 2019 m. vasario 12 d. sprendimą, taip pat priimti sprendimą dėl pripažinimo ir nutartį dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą pateikimo ESTT. <...> (proceso informacija)

Svarbūs Sąjungos teisės aktai

8. Svarbūs Sąjungos teisės aktai yra iš dalies pakeistas Reglamentas (EB) Nr. 883/2004, įgyvendintas Reglamentu (EB) Nr. 987/2009. Prieš tai buvo taikomas *Reglement no. 4 du Conseil (J.O. no. 30 du 16 décembre, 1958, p. 597)* (Tarybos reglamentas Nr. 4 (OL 30, 1958 12 16, p. 597)) ir Reglamentas (EEB) Nr. 1408/71, įgyvendintas Reglamentu (EEB) Nr. 574/72.

9. Pagrindinės Reglamento (EB) Nr. 883/2004 nuostatos, be kita ko, yra šios:

- i) 12 konstatuojamojoje dalyje nurodyta, kad *„proportingumo atžvilgiu būtina imtis reikiamų priemonių garantuoti, kad taikant faktų arba įvykių sulyginimo principą, nebūtų gaunami objektyviai nepagrįsti rezultatai arba kad nesutaptų už tą patį laikotarpį mokamos tos pačios rūšies išmokos“*;
- ii) 76 straipsnio 4 dalyje, be kita ko, nustatytas reikalavimas pareiškėjams kiek galima greičiau pranešti kompetentingos valstybės narės ir gyvenamosios valstybės narės įstaigoms apie bet kokius asmeninius ar šeimos padėties pasikeitimus, turinčius įtakos jų teisei į išmokas pagal šį reglamentą;
- iii) 76 straipsnio 5 dalyje nustatyta, kad nevykdant informacijos teikimo įsipareigojimo gali būti taikomos atitinkamos nacionaliniuose įstatymuose numatytos priemonės, tačiau šios priemonės turi būti lygiavertės priemonėms, kurios pagal šalies įstatymus taikomos panašiomis aplinkybėmis ir negali panaikinti arba per daug suvaržyti pareiškėjų galimybės praktiškai naudotis pagal šį reglamentą jiems suteiktomis teisėmis;
- iv) 81 straipsnyje įtvirtinta, kad *„bet koks prašymas, pareiškimas ar skundas, kuris turėjo būti pateiktas laikantis vienos valstybės narės teisės aktais nustatyto termino tos valstybės narės valdžios institucijai, įstaigai ar teismui, laikantis to paties termino turi būti priimti kitos valstybės narės atitinkamos valdžios institucijos, įstaigos ar teismo. Tuo atveju valdžios institucija, įstaiga ar teismas priimančys prašymą, pareiškimą ar skundą tiesiogiai ar per atitinkamos valstybės narės kompetentingas institucijas nedelsdami jį persiunčia pirmosios valstybės narės kompetentingai valdžios institucijai, įstaigai ar teismui. Prašymo, pareiškimo ar skundo pateikimo antrosios valstybės narės valdžios institucijai, įstaigai ar teismui data laikoma jų pateikimo kompetentingai valdžios institucijai, įstaigai ar teismui data“*.

10. Reglamento (EB) Nr. 987/2009 9 konstatuojamojoje dalyje kalbama apie socialinės apsaugos srities sudėtingumą ir nurodyta, kad todėl būtinos visų valstybės narės įstaigų (**orig. p. 3**) ypatingos pastangos remiant apdraustuosius ir siekiant išvengti, kad asmenys, nepateikę prašymų arba tam tikros informacijos pagal Reglamentą (EB) Nr. 883/2004, nebūtų baudžiami.

11. Svarbiausia jurisprudencija, be kita ko, yra ši:

- i) 1986 m. spalio 23 d. Sprendime *van Roosmalen v Bestuur van de Bedrijfsvereniging voor de Gezondheid*, 300/84, EU:C:1986:402, Teisingumo Teismas nurodė, kad ankstesnis reglamentas turi būti aiškinamas plačiai;
- ii) 1996 m. spalio 24 d. Sprendime *Institut national d'assurances sociales pour travallleurs indépendants (Inasti) / Picard*, C-335/95, EU:C:1996:415, Teisingumo Teismas konstatavo, kad, tinkamai nepateikus prašymo pareiškėjo gyvenamosios vietos kompetentingoms institucijoms, neužkertamas kelias taikyti išmokų skirstymo taisyklę pagal Reglamentą Nr. 574/72. Tai iliustruoja požiūrį, kad skirtingi reglamento elementai gali būti taikomi savarankiškai, todėl asmuo, pažeidęs tam tikras nuostatas, gali neprarasti teisių;
- iii) 2012 m. [rugsėjo 27 d.] Sprendime *Partena ASBL / Les Tartes de Chaumont-Gistoux SA*, C-137/11, EU:C:2012:593, Teisingumo Teismas konstatavo, kad reglamento nuostatos turi būti aiškinamos taip, kad būtų prisidedama prie kuo didesnės darbuotojų migrantų judėjimo laisvės užtikrinimo;
- iv) 2015 m. birželio 4 d. Teisingumo Teismo sprendime *Raad van bestuur van de Sociale verzekeringsbank / E. Fischer-Lintjens*, C-543/13, EU:C:2015:359, konstatuota, kad informacijos nepateikimas nebūtinai turi lemiamos įtakos socialinio draudimo tęstinumui;
- v) 2019 m. balandžio 11 d. Sprendimo *Tarola / Minister for Social Protection*, C-483/17, EU:C:2019:309, 36 punkte ir kitose bylose Teisingumo Teismas pažymėjo, kad tais atvejais, kai nėra nuorodos į nacionalinę teisę, Sąjungos teisės nuostatos paprastai turi būti aiškinamos autonomiškai ir vienodai.

Svarbios Airijos teisės aktų nuostatos

12. Su šia byla susijusios, be kita ko, šios nacionalinės teisės nuostatos:

- i) 2005 m. Konsoliduoto socialinės apsaugos įstatymo 241 straipsnio 1 dalyje reikalaujama, kad „*tam, kad asmuo įgytų teisę į bet kokią išmoką, jis turi nustatyta tvarka pateikti prašymą skirti tą išmoką*“;

- ii) 2005 m. įstatymo 241 straipsnio 4 dalyje įtvirtinta, kad asmuo, kuris per nustatytą terminą nepateikia prašymo skirti išmoką vaikui, netenka teisės prašyti skirti šią išmoką atgaline data už laikotarpį iki prašymo pateikimo dienos, „išskyrus atvejus, kai prašymą arba skundą nagrinėjantis pareigūnas įsitikina, kad prašymas pateiktas pavėluotai dėl pateisinamos priežasties“;
- iii) 2005 m. įstatymo 301 straipsnyje numatyta galimybė persvarstyti sprendimus ir pareiškėja ja nesėkmingai pasinaudojo prieš pateikdama oficialų skundą; (**orig. p. 4**)
- iv) nustatytas dvylikos mėnesių terminas nuo teisės į išmoką įgijimo pagal 2005 m. įstatymo 220 straipsnį – žr. *Social Welfare (Consolidated Claims, Payments and Control) Regulations 2007* (2007 m. Konsoliduoti socialinės apsaugos (prašymų, išmokų ir kontrolės) nuostatai) (S.I. Nr. 142, 2007) 182 straipsnio k punktą, įtrauktą *Social Welfare (Consolidated Claims, Payments and Control) (Amendment) (No 3) (Prescribed Time) Regulations 2008* (2008 m. Konsoliduoti socialinės apsaugos (prašymų, išmokų ir kontrolės) nuostatai (pakeitimas) (Nr. 3) (terminai)) (S.I. Nr. 243, 2008).

Skundo pagrindai

13. Kai kuriais nurodytais pagrindais savaime negalima remtis siekiant užginčyti sprendimą arba pareikšti bet kokius kitus reikalavimus:

- i) i punkto 1 ir 2 papunkčiuose nurodyti pagrindai yra tiesiog nurodytos faktinės aplinkybės;
- ii) i punkto 3 papunktyje ir ii punkto 1 papunktyje nurodyti pagrindai yra tiesiog nurodytos teisės nuostatos ir
- iii) iii punkto 1 ir 2 papunkčiuose nurodyti pagrindai iš esmės nėra susiję su konkrečia teisių gynimo priemone – jie nurodyti siekiant šalutinių tikslų, t. y. kad Liuksemburgo teismui būtų pateiktas prašymas priimti prejudicinį sprendimą ir kad vėliau dėl jo priimtas sprendimas būtų įteiktas *Chief Appeals Officer (Vyriausiasis skundus nagrinėjantis pareigūnas)*.

14. Taigi, iš esmės skundas grindžiamas tik trimis pagrindais, nurodytais i punkto 4 papunktyje, ii punkto 2 papunkčio pirmoje pastraipoje ir ii punkto 2 papunkčio antroje pastraipoje.

i punkto 4 papunktyje nurodytas pagrindas – tęstinio Rumunijos išmokos vaikui gavimo nepripažinimas prašymu, kaip tai suprantama pagal Reglamento Nr. 883/2004 [81] straipsnį

15. Remiantis šiuo pagrindu nurodoma, kad „[n]eginčijama, kad Rumunijoje tebegalioja pareiškėjos netrukus po sūnaus gimimo pateiktas prašymas. Pirmasis atsakovas padarė teisės klaidą, kai atsisakė pripažinti tuo metu Rumunijoje tebegaliojusį prašymą Reglamento Nr. 883/2004 81 straipsnyje nurodytu prašymu skirti Airijos išmoką vaikui. Pirmasis atsakovas kaip pateisinimą nurodo tai, kad Airijoje prašymas buvo pateiktas vėliau. Tai klaidingas pernelyg siauras ir griežtas nuostatos aiškinimas, prieštaraujantis Sąjungos teisei. Rumunijoje tebegaliojęs prašymas turėjo būti laikomas prašymu skirti Airijos išmoką vaikui nuo tos dienos, kai Airija tapo kompetentinga valstybe nare (2016 m. spalio mėn.)“.

16. Nors šis aspektas suformuluotas šiek tiek tendencingai, vis dėlto kyla Sąjungos teisės klausimas, kurį nagrinėsiu <...> toliau. Pareiškėja siekė neapsiriboti vien tuo ir teigė, kad į valstybę atvykstantys Sąjungos piliečiai turi būti informuoti apie teisę prašyti išmokų apskritai, įskaitant konkrečias išmokas, kurias jie galėtų gauti. Be kitų aplinkybių, šiuo klausimu pareiškėjai kyla sunkumų dėl to, kad ji nesirėmė jokiais tokiomis pareigomis, todėl bet kurie tokie pareiškimai visiškai nepatenka į šios bylos taikymo sritį.

ii punkto 2 papunkčio pirmoje pastraipoje nurodytas pagrindas – ar taikomas Reglamento Nr. 883/2004 76 straipsnis

17. Remiantis šiuo pagrindu tvirtinama, kad „[j]eigu tebegaliojantis vienoje valstybėje narėje pateiktas prašymas būtų laikomas priimtinu kitoje valstybėje narėje pagal Reglamento Nr. 883/2004 81 straipsnį, sunku suprasti, kaip šioje byloje būtų taikomas 76 straipsnis“.

18. Nors šis pagrindas suformuluotas ne visiškai tinkamai, nes pareiškėja neturi teisės prašyti patenkinti jos reikalavimus vien todėl, kad kažką sunku suprasti, šio pagrindo esmė ta, kad Reglamento Nr. 883/2004 76 straipsnio nuostatų nesilaikymas nereiškia, kad netaikomos jo 81 straipsnio (**orig. p. 5**) nuostatos, jeigu jos yra taikytinos. Dėl to kyla Sąjungos teisės klausimas, kurį nagrinėsiu <...> toliau.

ii punkto 2 papunkčio antroje pastraipoje nurodytas pagrindas – veiksmingumo principo pažeidimas

19. Remiantis šiuo pagrindu teigiama, kad „[s]ubsidiariai ir nepažeidžiant to, kas išdėstyta pirmiau <...>, pirmasis atsakovas pagal 76 straipsnio 5 dalies pirmą sakinį nusprendė, kad, pareiškėjai neįvykdžius pareigos pranešti apie atitinkamus jos padėties pasikeitimus, turėjo būti taikomos atitinkamos nacionaliniuose įstatymuose numatytos priemonės, „lygiavertės priemonės, kurios pagal šalies įstatymus taikomos panašiomis aplinkybėmis“. Pirmasis atsakovas nurodė, kad šios priemonės vienodai taikomos visiems pareiškėjams ir kad jos nėra neproporcingos. Vis dėlto pirmasis atsakovas neatsižvelgė į Reglamento Nr. 883/2004 76 straipsnio 5 dalies antrą sakinį, kuriame nustatyta, kad „šios priemonės <...> negali panaikinti arba per daug suvaržyti pareiškėjų galimybes

praktiškai naudotis pagal šį reglamentą jiems suteiktomis teisėmis“. O būtent tai ir įvyko šioje byloje aptariamam atveju, nes pateikti prašymą tapo neįmanoma“.

20. Kai taikomos 76 straipsnio 4 ir 5 dalys, gali kilti klausimų, ar rezultatas yra neproporcingas arba prieštarauja veiksmingumo principui. Tarp pareiškimo, kuriame pateikti pagrindai, e punkte nurodytų teisinių pagrindų nėra tokių, kuriais remiantis būtų galima ginčyti rezultatą kaip neproporcingą – juose kalbama tik apie veiksmingumo principą. Tiesa, šalia kitų reikalavimų buvo prašoma pripažinti, kad *Chief Appeals Officer* padarė klaidą, kai nusprendė, kad rezultatas nėra neproporcingas, bet atsakovai tam prieštaravo ir nurodė, kad iš tiesų nėra jokio pagrindo tenkinti šį reikalavimą. Turiu pritarti šiam prieštaravimui atsižvelgdamas į visiškai įprastas ir tradicines procesinių dokumentų teikimo taisykles (vien reikalavimo nepakanka, nes turi būti nurodytas jo pagrindas), todėl turiu pripažinti, kad pareiškėjos nurodytam priekaištui dėl neproporcingumo šioje byloje negali būti pritarta. Vis dėlto kaltinimas dėl veiksmingumo principo pažeidimo išdėstytas tinkamai ir dėl jo kyla Sąjungos teisės klausimas, kurį nagrinėsiu toliau.

Kylantys Sąjungos teisės klausimai

21. Man atrodo, kad iš trijų pirma nurodytų materialinių pagrindų kyla trys Sąjungos teisės klausimai, ir manau, kad bet kuriuo atveju tikslinga kreiptis į Teisingumo Teismą pagal SESV 267 straipsnį.

Pirmasis klausimas

22. Pirmasis klausimas yra toks: ar Reglamento Nr. 883/2004 81 straipsnyje vartojama sąvoka „prašymas“ apima asmens esamą padėtį, kai jis gauna pirmosios valstybės narės periodinę išmoką (jeigu išmoką turėtų mokėti antroji valstybė narė), kiekvieną kartą, kai išmokama tokia išmoka, net ir po to, kai pateikiamas pradinis prašymas skirti išmoką ir pirmoji valstybė narė priima sprendimą ją skirti[?]

23. Šiuo klausimu laikomasi tokio požiūrio:

- i) pareiškėja mano, kad prašymo sąvoka apima tebegaliojančio prašymo sąvoką, ir reglamentą aiškina plačiai; (**orig. p. 6**)
- ii) atsakovai laikosi požiūrio, kad „prašymas“ reiškia tik pradinį prašymą ir kad jeigu 81 straipsnis būtų taikomas tebegaliojančiam „prašymui“, jis neturėtų jokios prasmės, nes nebūtų datos, kada šis prašymas pateiktas valstybei narei, kaip tai suprantama pagal tą straipsnį. Be to, jie tvirtina, kad Sąjungos piliečiams, kurie jau gauna išmoką tuo metu, kai persikelia iš vienos valstybės narės į kitą, nebūtų nustatyta galutinio termino prašymui dėl socialinio draudimo išmokos pateikti, taigi, jiems būtų taikomos gerokai palankesnės sąlygos nei tos valstybės narės piliečiams arba kitiems Sąjungos piliečiams, kurie

negauna socialinio draudimo išmokų tuo metu, kai atvyksta į antrąją valstybę narę;

- iii) aš siūlau į šį klausimą atsakyti neigiamai. Pritariu atsakovų argumentams ir nesutinku, kad kiekviena periodinė išmoka yra naujas prašymas. Šios išmokos mokamos pagal vienintelį pirmosios valstybės narės institucijų priimtą sprendimą patenkinti pradinį prašymą. Vėlesnėmis išmokomis tiesiog įgyvendinamas šis sprendimas, priimtas pagal vienintelį pradinį prašymą. Jeigu prašymo sąvoka būtų išplėsta taip, kad ji būtų taikoma kiekvieną kartą, kai asmuo gauna socialinio draudimo išmoką, atsirastų iškraipymų ir būtų diskriminuojami Sąjungos piliečiai, kurie negauna išmokų tuo metu, kai perkelia savo gyvenamąją vietą iš vienos valstybės narės į kitą;
- iv) atsakymas turėtų įtakos bylos baigčiai, nes, jeigu būtų pritarta pareiškėjos nurodytam teiginiui, ginčijamo sprendimo motyvai būtų klaidingi.

Antrasis klausimas

24. Antrasis klausimas yra toks: jeigu į pirmąjį klausimą būtų atsakyta teigiamai, ar tuo atveju, kai prašymas skirti socialinio draudimo išmoką klaidingai pateikiamas kilmės valstybei narei, nors jis turėjo būti pateiktas antrajai valstybei narei, turi būti laikoma, kad antrosios valstybės narės įsipareigojimas pagal Reglamento Nr. 883/2004 81 straipsnį (būtent įsipareigojimas kilmės valstybei narei pateiktą prašymą laikyti priimtinu antrojoje valstybėje narėje) visiškai nepriklauso nuo pareiškėjos pareigos pateikti teisingą informaciją apie savo gyvenamąją vietą pagal Reglamento Nr. 883/2004 76 straipsnio 4 dalį, todėl antroji valstybė narė turi pripažinti kilmės valstybei narei klaidingai pateiktą prašymą priimtinu, kaip tai suprantama pagal 81 straipsnį, nepaisydama to, kad pareiškėja nepateikė teisingos informacijos apie savo gyvenamąją vietą pagal 76 straipsnio 4 dalį iki antrosios valstybės narės įstatymuose nustatyto prašymo pateikimo termino pabaigos?

25. Dėl šio klausimo laikomasi toliau nurodyto požiūrio:

- i) Pareiškėja mano, kad į šį klausimą reikia atsakyti teigiamai ir kad įsipareigojimas pripažinti prašymą priimtinu antrojoje valstybėje narėje visiškai nepriklauso nuo to, ar pareiškėja įvykdo pareigą pateikti informaciją. Ji remiasi 2015 m. birželio 4 d. Teisingumo Teismo sprendimu *Raad van bestuur van de Sociale verzekeringsbank / E. Fischer-Lintjens*, C-543/13, visų pirma jo 54 punktu, kuriame konstatuota, kad informacijos nepateikimas nebūtinai turi lemiamos įtakos socialinio draudimo tęstinumui; (**orig. p. 7**)
- (ii) atsakovų nuomone, atsižvelgiant į siūlomą atsakymą į pirmąjį klausimą, šis klausimas nekyla, o jeigu kyla, į jį reikia atsakyti neigiamai ir kad nepateikus teisingos informacijos, pagal kurią būtų

galima tinkamai persiųsti prašymą, praktiškai ir iš esmės negali būti taikoma 81 straipsnyje numatyta persiuntimo procedūra. Aptariamam atveju buvo iš esmės pažeistos teisinės pareigos. Pareiškėja pažeidė 76 straipsnio 4 dalį ir Rumunijos institucijos nebūtų galėjusios taikyti 81 straipsnio, nes prieš pateikdama prašymą skirti išmoką vaikui Airijoje pareiškėja joms niekada nepranešė, kad gyvena šioje šalyje;

- iii) aš siūlau į šį klausimą atsakyti taip, kad, atsižvelgiant į siūlomą atsakymą į pirmąjį klausimą, jis nekyla, tačiau, jeigu jis kiltų, į jį reiktų atsakyti neigiamai dėl atsakovų nurodytų priežasčių;
- iv) atsakymas į šį klausimą yra svarbus, nes ginčijamas sprendimas grindžiamas tuo, kad pareiškėja nesilaikė 76 straipsnio 4 dalies.

Trečiasis klausimas

26. Trečiasis klausimas yra toks: ar bendrasis Sąjungos teisės veiksmingumo principas reiškia, kad negalima veiksmingai pasinaudoti iš Sąjungos teisės kildinamomis teisėmis esant tokioms kaip šios bylos aplinkybėms (būtent tuo atveju, kai laisvo judėjimo teisėmis besinaudojanti Sąjungos pilietė pažeidžia 76 straipsnio 4 dalyje nustatytą pareigą pranešti kilmės valstybės narės socialinės apsaugos institucijoms apie gyvenamosios vietos perkėlimą į kitą šalį) dėl valstybės narės, kurioje naudojama laisvo judėjimo teise, nacionalinės teisės reikalavimo Sąjungos piliečiui, norinčiam kreiptis dėl išmokos vaikui skyrimo atgaline data, pateikti prašymą skirti tokią išmoką antrojoje valstybėje narėje per tos valstybės narės nacionalinėje teiseje nustatytą dvylikos mėnesių terminą.

27. Šiuo klausimu laikomasi tokio požiūrio:

- i) pareiškėja mano, kad buvo pažeistas veiksmingumo principas, nes pareiškėjai nebuvo leista pateikti prašymo skirti išmoką atgaline data;
- ii) atsakovų nuomone, į šį klausimą reikia atsakyti neigiamai, t. y. kad veiksmingumo principas nebuvo pažeistas. Dvylikos mėnesių taisyklė yra neutrali nuostata, vienodai taikoma ir Airijos, ir Sąjungos piliečiams, ir ji suteikia galimybę gauti išmoką atgaline data, jeigu prašymas pateikiamas per dvylika mėnesių arba jeigu nurodoma pateisinama priežastis;
- iii) aš taip pat siūlau į šį klausimą atsakyti neigiamai ir pritariu atsakovų argumentams. Manau, kad pareiškėja iš esmės klaidingai supranta veiksmingumo kriterijų. Jis nereiškia garantijos, kad konkretus prašymas bus patenkintas. Jeigu jis būtų taip aiškinamas, jokiais atvejais nebūtų galima atsisakyti patenkinti Sąjungos teise grindžiamo prašymo remiantis nacionaline teise (kaip antai dėl senaties termino); taip būtų ne vien socialinės apsaugos srityje, bet ir visose teisės srityse, kuriose yra sąsajų su Sąjungos teise, nes dėl to *atitinkamam suinteresuotam pareiškėjui* būtų neįmanoma arba pernelyg sudėtinga

pateikti atitinkamą prašymą, net jeigu jis nepasinaudojo galimybėmis (orig. p. 8) įgyvendinti tam tikras teises. Tai visiškai kitokia situacija nei tuo atveju, kai įstatymas *pareiškėjams apskritai* nesuteikia pagrįstos galimybės. Tokio pobūdžio nuostata iš esmės prieštarauja veiksmingumo principui; to negalima pasakyti apie neutralią ir pagrįstą įstatymo nuostatą, kuria nepasinaudoja tam tikras pareiškėjas;

- iv) šis klausimas yra svarbus, nes atsakovai atsisakymą skirti išmoką atgaline data grindė dvylikos mėnesių terminu, nustatytu prašymui pateikti.

Nutartis

28. Taigi, teismas nutaria:

- i) pagal SESV 267 straipsnį pateikti ESTT šiuos prejudicinius klausimus:
1. Ar Reglamento Nr. 883/2004 81 straipsnyje vartojama sąvoka „prašymas“ apima asmens esamą padėtį, kai jis gauna pirmosios valstybės narės periodinę išmoką (jeigu išmoką turėtų mokėti antroji valstybė narė), kiekvieną kartą, kai išmokama tokia išmoka, net ir po to, kai pateikiamas pradinis prašymas skirti išmoką ir pirmoji valstybė narė priima sprendimą ją skirti?
  2. Jeigu į pirmąjį klausimą būtų atsakyta teigiamai, ar tuo atveju, kai prašymas skirti socialinio draudimo išmoką klaidingai pateikiamas kilmės valstybei narei, nors jis turėjo būti pateiktas antrajai valstybei narei, turi būti laikoma, kad antrosios valstybės narės įsipareigojimas pagal Reglamento Nr. 883/2004 81 straipsnį (būtent įsipareigojimas kilmės valstybei narei pateiktą prašymą laikyti priimtiniu antrojoje valstybėje narėje) visiškai nepriklauso nuo pareiškėjos pareigos pateikti teisingą informaciją apie savo gyvenamąją vietą pagal Reglamento Nr. 883/2004 76 straipsnio 4 dalį, todėl antroji valstybė narė turi pripažinti kilmės valstybei narei klaidingai pateiktą prašymą priimtiniu, kaip tai suprantama pagal 81 straipsnį, nepaisydama to, kad pareiškėja nepateikė teisingos informacijos apie savo gyvenamąją vietą pagal 76 straipsnio 4 dalį iki antrosios valstybės narės įstatymuose nustatyto prašymo pateikimo termino pabaigos?
  3. Ar bendrasis Sąjungos teisės veiksmingumo principas reiškia, kad negalima veiksmingai pasinaudoti iš Sąjungos teisės kildinamomis teisėmis, esant tokioms kaip šios bylos aplinkybėms (būtent tuo atveju, kai laisvo judėjimo teisėmis besinaudojanti Sąjungos pilietė pažeidžia 76 straipsnio 4 dalyje nustatytą pareigą pranešti kilmės valstybės narės socialinės apsaugos institucijoms apie gyvenamosios vietos perkėlimą į kitą šalį) dėl valstybės narės, kurioje naudojamosi laisvo judėjimo teise, nacionalinės teisės reikalavimo Sąjungos piliečiui, norinčiam kreiptis dėl išmokos vaikui skyrimo atgaline data, pateikti prašymą skirti tokią išmoką antrojoje

valstybėje narėje per tos valstybės narės nacionalinėje teisėje nustatytą dvylikos mėnesių terminą?

ii) įpareigoti pareiškėją pateikti visus būtinus ESTT skirtus dokumentus pagrindiniam kancleriui per 28 dienas ir sustabdyti bylos nagrinėjimą, kol tas teismas priims sprendimą.

DARBINIS VERTINIMAS